

מפגש בישול מתכון עם זיכרון

כל אדם, מכל מקום בעולם, מכיר את התחושה של אובדן ושל געגוע,
לכל אדם יש המתכון שמזכיר לו מישהו יקר.

מתכון עם זיכרון - הנצחה ייחודית לזכר חללי צה"ל וחללי פעולות האיבה
דרך בישול מתכונים אהובים והסיפור שמאחוריהם.
זאת על ידי מפגשי בישול בהם מבשלים מנה אהובה של חלל צה"ל או חלל
פעולות איבה. במפגשים מבשלים, טועמים ומשתפים תמונות, סיפורים,
קטעי וידאו ומשוחחים על האדם שמאחורי המנה ומשפחתו.

לקראת יום הזיכרון יתקיימו ברחבי הארץ מפגשי בישול בהם יונצחו חללי
צה"ל ונפגעי פעולות האיבה, במסגרת מתכון עם זיכרון.

מפגש בישול לזכר

אלכסנדר שמעון-צבי
(שוניי ויינגרטן ז"ל)

ילדות

אלכסנדר שמעון-צבי (המכונה שוניי) (ויינגרטן, בן-הזקונים של בלנקה בריינדל
ושלמה, נולד ביום י"ב בניסן תרפ"ד (15.4.1924) בבודפשט, בירת הונגריה. שוניי
גדל במשפחה דתית אדוקה, שהיום הייתה מוגדרת חרדית.

על הילד שהיה

כששוניי למד בבית-ספר היסודי ובהמשך ב"ישיבה", נתגלו בו תכונות של נדיבות-לב ונכונות לעזור לזולת ובהתבגרו הפכו אלו למסירות עמוקה לגורל היהודים, שרבים מהם הוא הציל ממוות. בתקופת מלחמת-העולם השנייה, עם בוא ראשוני הפליטים היהודים מפולין לבודפשט, שוניי עזר להם מאוד.

גיל ההתבגרות

שוניי עבר למחנה עבודה, שם נפצע בתאונה והחלים תודות לטיפולו של רופא נוצרי שהתיידד עמו. אותו רופא המליץ לשוניי להפוך ל"עונד סרט הונגרי", תפקיד שבאמצעותו יכול היה שוניי לסייע בהצלת יהודים במקרים שונים.

עם התגברות הרדיפות הנאציות הנפיק שוניי לעצמו, בהסכמת המחתרת, תעודות של קצין-צבא הונגרי וכך המשיך ביתר שאת במפעל ההצלה של יהודים רבים. בדרך זו הוא אף העביר ידיעות חשובות למחתרת.

גיל ההתבגרות

שוניי הצטרף למסעות ההובלה של יהודי הונגריה לרכבות להשמדה ובזכות מדיו (כשהוא מסתיר את היותו יהודי (הצליח מדיו פעם לחלץ יהודים מה"משלוחים", בטענה שהם דרושים לו ל"עבודה חיונית". באחד הימים הצליח להציל כך גם את אחיו ודודתו.

לפני הגיוס לצה"ל

ימים מספר לפני שחרור בודפשט נאסר שוניי כתוצאה מהלשנה. הוא נלקח אל מחוץ לעיר ונורה. חברים מהמחתרת, שבאו לקבור אותו, גילו לפתע ששוניי נפצע אך לא נהרג. הם הובילו אותו לבית-חולים ושם נרפא. בחודש מאי 1947 העפיל שוניי לארץ בספינה "מכס נורדוי". הוא הגיע לירושלים והתייצב לשירות ב"הגנה".

הגיוס לצה"ל

עם פרוץ מלחמת-העצמאות הוא התגייס והוצב בחיל הרגלים והשריון. שונוי שירת בחטיבת ירושלים והיה בין מגיני הקסטל, בעת מבצע "נחשון". "משלט הקסטל עמד אז בהתקפות רבות וב 8.4.1948-נערכה עליו התקפה כבדה במיוחד והמגינים נאלצו לסגת. בעקבות ההתקפה שונוי נפגע.

מועד הנפילה

אלכסנדר שמעון צבי (שוניי) (נהרג בקרב על הגנת הקסטל ביום כ"ח באדר ב' תש"ח
(8.4.1948) בן 23 בנופלו .

הוא נקבר במעלה החמישה .

ביום י"ב בכסלו תשי"ד (19.11.1953) הועבר למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי
בהר -הרצל בירושלים.

מועד הנפילה

מספרים כי לשוניי היתה מפוחית שקיבל מסבו .
דקות אחדות בטרם מותו העביר שוניי את המפוחית למפקדו ...אולי היה שוניי מוסיקאי .
אולי חובב חזנות, כמו אחיו פאול פנחס ששרד בשואה, עלה לארץ והקים את משפחתנו .
אולם מנגינת חייו של שוניי, האח הצעיר במשפחת ויינגרטן מבודפשט, בן בלנקה
ושלמה, נפסקה בהיותו בן 23בלבד .

העיתונאי אורי משגב מתייחס לסיפורו של שוניי בהבלטה:
היום, בהשפעת מרחק השנים ועליית סף הגירוי, נדרשים מוקדי משיכה אחרים, ברוח הזמן. הפתרון שנמצא הוא מין מסלול פעילויות קבוצתי-אתגרי, בהשראת תוכניות ריאליטי מסוג "הישרדות", שלוקח את המשתתפים לתחנות ההיסטוריות תוך העלאה על נס של ערכים כמו רעות, אחווה, נחישות ומנהיגות. מדריך בעל מוטיבציה במשרד הקבלה מאיץ בי ללכת במסלול המקובל ולא לוותר על "מיצג הקרב" האור-קולי במעלה הגבעה. מחיר הכניסה 14 שקלים. בדרך אני מתעכב לקרוא את ההסברים ההיסטוריים. קשה ליישב בין התל הקטן והחשוף לתיאורי הקרבות הקשים ולמספרי ההרוגים. ברור שהתרחשה כאן דרמה, אבל הכל נראה מיניאטורי.

קבוצת נערות בחצאיות מודרכת בידי מורה חובש כיפה. הסבריו אינם תמיד מדויקים. כך למשל הוא מספר לתלמידות שמדינת ישראל נאלצה להתגונן בפני פלישה של מדינות ערב עוד לפני שהוקמה והבריטים עזבו. זה כמובן בלבול. מלחמת תש"ח מתחלקת לשניים: הלחימה בצבאות ערב החלה עם הכרזת המדינה וסוף המנדט, אבל קדמה לה חצי שנה של מלחמה פנימית, במקביל להתרופפות אחיזתם של הבריטים והכנותיהם לעזיבה. היסטוריונים בני זמננו מכנים אותה מלחמת אזרחים. ערביי הארץ, שהובסו בה, הסתייעו בגזרות מסוימות במתנדבים מארצות שכנות ("צבא ההצלה", שהוקם ביוזמת הליגה הערבית); גם להם היו מתנדבי חוץ לארץ.

מזמינים אתכם לרשום כמה מילים ולשתף איתנו

באתר האינטרנט

של מתכון עם זיכרון

www.matkonzikaron.co.il

או ברשתות החברתיות, ואנו נעביר למשפחה

תודה שלקחת חלק במפגש בישול

מתכון עם זיכרון

